

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

Кафедра економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

 (Костюк В.С.)

« 31 » серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКОНОМІКА ГАЛУЗЕВИХ РИНКІВ»

Освітній рівень: другий (магістерський)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 051 Економіка

Освітня програма: ОПП «Економіка»

Факультет: економіки і підприємництва

Умань – 2020р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка галузевих ринків» для здобувачів другого рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньої програми ОПП «Економіка». Умань: Уманський НУС, 2020. 15с.

Розробники: Мудрак Р. П., зав. кафедри економіки, д.е.н., професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки
Протокол від «31» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри економіки

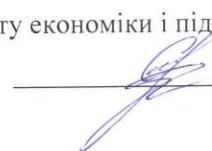
 (Мудрак Р. П.)

«31» серпня 2020 року

Схвалено методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол від «31» серпня 2020 року № 1

Голова методичної комісії факультету економіки і підприємництва

 (Смолій Л. В.)

«31» ср 2020 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність: 051 Економіка	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – курсова робота		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: - аудиторних – 4,8 год.; - самостійної роботи студента – 3,2 год.	Освітній рівень: другий (магістерський) Освітня програма: ОПП «Економіка»	30 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		42 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		48	108
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Галузеві ринки є агрегованими товарними ринками. Агрегування здійснюється на основі пропозиції товарів-замінників на ринку. Відмінність між галузевим ринком і галуззю визначається тим, що ринок поєднує підприємства, які задовольняють одну й ту саму потребу, а галузь у вузькому розумінні - це сукупність підприємств, що мають схожі технології. Аналіз товарного ринку є більш необхідним для підприємств і маркетингових досліджень, а галузевий ринок можна використовувати для агрегованого аналізу внутрішнього, світового ринку, процесу інвестування, інноваційних механізмів, входження на ринок і державного регулювання галузей.

Мета курсу (інтегральна компетентність) - сформувати у студентів цілісний світогляд про функціонування національного ринку як сукупності галузевих ринків, що розвиваються за законами діалектики, опанування базових концепцій і методів дослідження галузевих ринків, вивчення теорії і практики державної галузевої політики.

Цілі курсу (програмні компетентності):

- розуміння основних категорій і понять дисципліни;
- здатність розрізняти основні теоретико-методологічні підходи до обґрунтування особливостей функціонування галузевих ринків;
- здатність застосовувати методологічні основи аналізу галузевих ринків і взаємодії господарюючих суб'єктів економіки;
- здатність пояснити загальнотеоретичні закономірності розвитку галузевих ринків в умовах економіки України;
- здатність пояснити еволюцію економіки галузевих ринків і її основних напрямів;
- здатність формулювати закономірності функціонування галузевих ринків;
- здатність обґрунтовувати основні методи соціальної ефективності ринкових структур;
- здатність застосовувати інструменти аналізу економіки галузевих ринків;
- здатність обґрунтовувати основні види державної галузевої політики й шляхи підвищення її ефективності.

Програмні результати навчання:

- володіти знанням основних категорій і понять дисципліни;
- демонструвати вміння розрізняти основні теоретико-методологічні підходи до обґрунтування особливостей функціонування галузевих ринків;
- демонструвати вміння застосовувати методологічні основи аналізу галузевих ринків і взаємодії господарюючих суб'єктів економіки;

- обґрунтовувати загальнотеоретичні закономірності розвитку галузевих ринків в умовах економіки України;
- пояснювати еволюцію економіки галузевих ринків і її основних напрямів;
- формулювати закономірності функціонування галузевих ринків;
- демонструвати вміння обґрунтовувати основні методи соціальної ефективності ринкових структур;
- застосовувати інструменти аналізу економіки галузевих ринків;
- демонструвати вміння обґрунтовувати основні види державної галузевої політики й шляхи підвищення її ефективності.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРІЯ ЕКОНОМІКИ ГАЛУЗЕВИХ РИНКІВ

Тема № 1. Об'єкт, предмет, методологія і завдання економіки галузевих ринків

Тема № 2. Сучасна теорія фірми

Тема № 3. Класифікаційні ознаки структури галузевих ринків

Тема № 4. Галузева конкуренція і конкурентоспроможність

Тема №5. Конкуренція на олігопольних ринках

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ ТА УМОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІКИ ГАЛУЗЕВИХ РИНКІВ

Тема № 6. Бар'єри входу на ринок

Тема № 7. Інформаційна асиметрія

Тема № 8. Цінова дискримінація

Тема 9. Науково-технічний прогрес та інновації у конкурентній боротьбі

Тема № 10. Державне регулювання конкуренції на галузевих ринках

Тема № 11. Державна галузева політика

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	с.	і. з.	с. р.		л	с.	і. з.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРІЯ ЕКОНОМІКИ ГАЛУЗЕВИХ РИНКІВ										
Тема 1. Об'єкт, предмет, методологія і завдання економіки галузевих ринків	12	2	4	-	6	12	2	-	-	10
Тема 2. Сучасна теорія фірми	12	2	4	-	6	12	-	2	-	10
Тема 3. Класифікаційні ознаки структури галузевих ринків	11	4	4	-	3	12	2	-	-	10
Тема 4. Галузева конкуренція і конкурентоспроможність	11	4	4	-	3	12	-	-	-	12
Тема 5. Конкуренція на олігопольних ринках	12	2	4		6	12	-	-	-	12
Усього годин	58	14	20	-	24	60	4	2	-	54
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ ТА УМОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІКИ ГАЛУЗЕВИХ РИНКІВ										
Тема 6. Бар'єри входу на ринок	10	4	2	-	4	10	-	2	-	8
Тема 7. Інформаційна асиметрія	10	2	4		4	10	-	-	-	10
Тема 8. Цінова дискримінація	12	4	4	-	4	10	-	-	-	10
Тема 9. Науково-технічний прогрес та інновації у конкурентній боротьбі	10	2	4		4	10	-	-	-	10
Тема 10. Державне регулювання конкуренції на галузевих ринках	10	2	4	-	4	10	2	-	-	8
Тема 11. Державна галузева політика	10	2	4	-	4	10	2	-	-	8
Усього годин	62	16	22	-	24	60	4	2	-	54
Разом	120	30	42	-	48	120	8	4	-	108

5. Теми семінарських занять

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
№ 1. Об'єкт, предмет, методологія і завдання економіки галузевих ринків	4	-
№ 2. Сучасна теорія фірми	4	2
№ 2. Класифікаційні ознаки структури галузевих ринків	4	-
№ 4. Галузева конкуренція і конкурентоспроможність	4	-
№ 5. Конкуренція на олігопольних ринках	4	-
№ 6. Бар'єри входу на ринок	2	2
№ 7. Інформаційна асиметрія	4	-
№ 8. Цінова дискримінація	4	-
№ 9. Науково-технічний прогрес та інновації у конкурентній боротьбі	4	-
№ 10. Державне регулювання конкуренції на галузевих ринках	4	-
№ 11. Державна галузева політика	4	-
Разом	42	4

6. Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
№ 1. Об'єкт, предмет, методологія і завдання економіки галузевих ринків	6	10
№ 2. Сучасна теорія фірми	6	10
№ 2. Класифікаційні ознаки структури галузевих ринків	3	10
№ 4. Галузева конкуренція і конкурентоспроможність	3	12
№ 5. Конкуренція на олігопольних ринках	6	12
№ 6. Бар'єри входу на ринок	4	8
№ 7. Інформаційна асиметрія	4	10
№ 8. Цінова дискримінація	4	10
№ 9. Науково-технічний прогрес та інновації у конкурентній боротьбі	4	10
№ 10. Державне регулювання конкуренції на галузевих ринках	4	8
№ 11. Державна галузева політика	4	8
Разом	48	54

Самостійна робота передбачає самостійне опанування студентами навчального матеріалу за тематикою змістових модулів, який не розглядався на лекціях та семінарських заняттях. Виконання самостійної роботи студента проводиться також у формі підготовки та захисту реферату. Реферат має такий зміст:

Вступ

Простий план по темі

Висновки

Список використаної літератури (зразок оформлення за адресою <http://library.lp.edu.ua/yak-oformyty-spysok-literatury>)

Виконується у вигляді друкованого тексту на папері формату А-4 обсягом від 10 до 12 сторінок. Шрифт: Times New Roman. Розмір шрифту – 14, звичайний. Вирівнювання тексту – по-ширині без пропусків і скорочень. Абзацний відступ – 10 мм. Міжрядковий інтервал – 1,5. Поля сторінки: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє і нижнє – по 20 мм. Реферат починається із титульної сторінки за встановленою формою (додаток А).

7. Індивідуальні завдання

Курсова робота

На виконання курсової роботи відводиться два місяці від дня одержання завдання студентом. Протягом відведеного періоду студенти працюють над курсовою роботою самостійно, консультуючись з науковим керівником.

Щоб ефективніше розподілити час, який відводиться на курсову роботу, її виконання доцільно розподілити на такі етапи:

- вивчення літератури, збирання матеріалу і його аналітичний огляд – 0,5 місяця;
- написання курсової роботи – 0,5 місяця;
- доопрацювання після перевірки науковим керівником – 15 днів;
- оформлення та подання на кафедру – 14 днів;
- захист курсової роботи – 1 день.

Не пізніше, ніж за два тижні до захисту студент подає курсову роботу науковому керівнику, який перевіряє її та оцінює. Під час перевірки науковий керівник дає їй стислу характеристику, оцінює теоретичний рівень, глибину проведених досліджень, доцільність і обґрунтованість запропонованих рекомендацій, переваги та недоліки, якість і відповідність оформлення роботи.

Досвід рецензування показує, що в курсових роботах зустрічаються такі недоліки:

- відхід від теми (тема курсової роботи передбачає розкриття одних питань, а фактично розкриваються інші);
- безсистемний виклад матеріалу, повторення одних і тих самих положень;
- логічні помилки, невміння виокремити головне;
- невдале поєднання теорії з фактичним матеріалом;
- переписування матеріалу з друкованих праць без відповідного посилання;
- недотримання методичних рекомендацій щодо оформлення роботи.

У разі негативної оцінки курсова робота повертається студенту, який повинен доопрацювати її з урахуванням зауважень і лише після цього доопрацьований варіант подати науковому керівнику для повторної перевірки.

Якщо попередня оцінка – позитивна, студент допускається до захисту курсової роботи.

Для керівництва курсовою роботою студента призначається науковий керівник із числа професорів, доцентів, викладачів кафедри. Науковий керівник допомагає студенту:

- визначити тему курсової роботи та правильно її сформулювати;
- визначити шляхи проведення дослідження;
- скласти план наукової роботи і графік виконання дослідження;
- оформити роботу відповідно до вимог щодо наукових досліджень.

Курсова робота повинна бути здана на перевірку не пізніше, ніж за 10 днів до можливого терміну захисту.

Після перевірки роботи керівником і усунення зауважень відбувається захист.

Захист курсової роботи проходить на засіданні комісії, яка створюється і затверджується завідувачем кафедри економіки.

До захисту курсової роботи студент готує виступ на 3-5 хвилин, в якому обґрунтовується актуальність обраної теми дослідження, коротко подається зміст курсової роботи і використані в ній матеріали, наводяться результати проведеного дослідження і загальні висновки. На захисті текст виступу краще викладати усно своїми словами, що підвищує ступінь сприйняття матеріалу.

Захист курсової роботи проводиться перед комісією у складі 2-3 викладачів кафедри, у тому числі керівника курсової роботи. Під час виступу слід чітко, коротко і зрозуміло викласти власні думки. Після виступу студент відповідає на запитання членів комісії.

Робота оцінюється за національною 4-бальною системою та за системою ESTC. Оцінка залежить від ступеня розкриття теми курсової роботи, якості її оформлення і виступу, правильності відповідей на запитання членів комісії.

Оцінювання курсової роботи

Критерій за яким оцінюється робота	Рейтинговий бал
1. Перевірка курсової роботи:	60
- відповідність змісту курсової роботи (проекту) завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо її виконання	40
- самостійність вирішення поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць	5
- наявність елементів науково-дослідного характеру	5
- використання комп'ютерних технологій	5
- відповідність стандартам оформлення	5
2. Захист курсової роботи (проекту), в тому числі:	40
- доповідь	10
- правильність відповідей на поставлені запитання	30
Всього	100

Теми курсових робіт

- Оцінка ефективності зовнішньоторговельної політики держави.
- Оцінка ефективності інноваційної політики держави.
- Вплив фактора НТП на стратегії фірм у високотехнологічних галузях.
- Природні монополії, ефективність державного регулювання їх діяльності.
- Якість продукту і його місце в галузевих стратегіях.
- Стратегічна взаємодія великих товаровиробників на світовому ринку.
- Сучасні методи встановлення бар'єрів входу в галузь.
- Галузева політика держави в автомобільній промисловості України.
- Вплив цінової політики фірм на структуру галузевого ринку.
- Застосування методів цінової дискримінації в сучасних ринкових умовах.
- Реклама як метод конкурентної боротьби на ринку диференційованого продукту.
- Злиття й поглинання (на прикладі окремих галузей світової й національної економіки).
- Державна підтримка й захист вітчизняного товаровиробника.

- 14.Вертикальна інтеграція: оцінка ефективності й впливу на структуру галузевого ринку.
- 15.Диверсифікованість діяльності фірми як спосіб адаптації до мінливого ринкового середовища.
- 16.Аналіз галузевого ринку (з використанням концепції «Структура-поведінка-результативність» на прикладі найважливіших галузей національної економіки.
- 17.Стратегічна поведінка компаній в умовах диференційованого продукту.
- 18.Вплив інноваційної політики фірми на галузевий ринок.
- 19.Стратегічна поведінка компаній в умовах асиметричності інформації про якість продукції.
- 20.Вплив продуктових інновацій на структуру галузевого ринку.
- 21.Вплив технологічних інновацій на структуру галузевого ринку.
- 22.Оцінка ефективності міжнародних картелів і їх впливу на галузевий ринок.
- 23.Вплив факторів внутрішнього й зовнішнього середовища на ефективність галузевої організації.
- 24.Роль інституціональних перетворень у галузевій організації.
- 25.Оцінка ефективності зовнішньоторговельної політики держави.
- 26.Вплив фактора НТП на стратегії фірм у високотехнологічних галузях.
- 27.Природні монополії, ефективність державного регулювання їх діяльності.
- 28.Сучасні методи встановлення бар'єрів входу в галузь.
- 29.Галузева політика держави в нафтогазовому комплексі України.
- 30.Вплив цінової політики фірм на структуру галузевого ринку.
- 31.Застосування методів цінової дискримінації в сучасних ринкових умовах.
- 32.Реклама як метод конкурентної боротьби на ринку диференційованого продукту.
- 33.Державна підтримка й захист вітчизняного товаровиробника.
- 34.Диверсифікованість діяльності фірми як спосіб адаптації до мінливого ринкового середовища.
- 35.Стратегічна поведінка компаній в умовах диференційованого продукту.
- 36.Стратегічна поведінка компаній в умовах асиметричності інформації про якість продукції.
- 37.Вплив продуктових інновацій на структуру галузевого ринку.

8. Методи навчання

У ході вивчення курсу дисципліни «Економіка галузевих ринків» використовується п'ять методів навчання: лекція, семінарське заняття, письмовий контроль, самостійна робота, екзамен (підсумковий контроль).

Лекція - інформативно-доказовий виклад великого за обсягом, складного за логічною побудовою навчального матеріалу. Передбачає розкриття у словесній формі сутності явищ, наукових понять, процесів, які знаходяться між собою в логічному зв'язку, об'єднані загальною темою. Курсом дисципліни передбачено такі лекції: вступна - дає загальне уявлення про завдання, зміст дисципліни «Економіка галузевих ринків», розкриває структуру і логіку розвитку даної галузі науки, сприяє розвитку в студентів інтересу до предмета з метою його творчого засвоєння; тематичні - за допомогою них розкриваються конкретні змістові модулі робочої програми; оглядові - формують уявлення студентів заочної форми навчання про особливості курсу дисципліни «Економіка галузевих ринків», визначають основні проблемні питання, які мають бути предметом особливої уваги студентів і т.д.

Семінарське заняття. Проводяться у формі усного опитування. Полягає у з'ясуванні рівня знань студента завдяки прямому контакту з ним під час перевіркової бесіди. Усне опитування передбачає постановку викладачем питань (план семінарського завдання), підготовку студентів до відповіді та демонстрування своїх знань, корекцію і самоконтроль викладених знань у процесі відповіді, аналіз та оцінювання її. Під опитування студентам ставляться питання: репродуктивні - відтворення вивченого; реконструктивні - застосування знань і вмінь у змінених ситуаціях; творчі - застосування знань і вмінь у нестандартних умовах, перенесення засвоєних принципів доведення на вирішення складніших логічних завдань.

Робочою програмою навчальної дисципліни «Економіка галузевих ринків» передбачено 21 семінарське заняття по кожному з яких студент може отримати: 2 бали при умові відповіді на «відмінно», 1 бал при умові відповіді на «добре», 0,5 бала при умові відповіді на «задовільно».

«Відмінна» оцінка ставиться тоді, коли знання студента є глибокими, міцними, узагальненими, системними; він уміє застосовувати знання творчо, його навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні економічні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

«Добра» оцінка ставиться тоді, коли студент знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє логічними операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь студента - повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень. Він здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності.

«Задовільна» оцінка ставиться тоді, коли студент відтворює основний навчальний матеріал, здатний розв'язувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Письмовий контроль. Проводиться у формі відповідей на тестові завдання для з'ясування рівня опанування матеріалу двох модулів навчальної дисципліни «Економіка галузевих ринків»:

ЗМ 1. Теорія економіки галузевих ринків;

ЗМ 2. Особливості та умови функціонування економіки галузевих ринків.

Модульний контроль складається: з 55 тестових завдань для 1 модуля; з 50 завдань для 2 модуля.

Оцінки за результатом відповідей на тестові завдання 1 модуля розподіляються наступним чином:

- › 50-55 правильних відповідей – 12 балів;
- › 42-49 правильних відповідей – 10 балів;
- › 33-41 правильних відповідей – 8 балів;
- › 28-32 правильних відповідей – 4 бали;
- › 0-27 правильних відповідей – 0 балів.

Оцінки за результатом відповідей на тестові завдання 2 модуля розподіляються наступним чином:

- › 45-50 правильних відповідей – 12 балів;
- › 38-44 правильних відповідей – 10 балів;
- › 30-37 правильних відповідей – 8 балів;
- › 25-29 правильних відповідей – 4 бали;
- › 0-24 правильних відповідей – 0 балів.

Екзамен (підсумковий контроль). Проходить в усній формі. Оцінюються знання студентів, які вони отримали під час лекцій, семінарських занять та самостійної роботи. Екзаменаційні завдання представляють білети із трьома питаннями, відповідь по кожному з яких може дати максимум 10 балів:

- відповідь «відмінно» - 10 балів;
- відповідь «добре» - 8 балів;
- відповідь «задовільно» - 6 балів.

Оцінка «незадовільно» виставляється при відсутності або неправильній відповіді на екзаменаційне питання. Підсумкова оцінка «незадовільно» (59 балів і менше, FX) ставиться студенту, який не може продовжувати навчання без додаткових занять, не засвоїв основних понять.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Денної форми

Кількість балів за зміст. модуль	ЗМ 1						ЗМ 2								Підсумковий контроль (іспит) 30	Загальна сума балів 100
	32						38									
Тема	1	2	3	4	5	МК1	6	7	8	9	10	11	МК2			
Кількість балів за видами робіт:	4	4	5	4	5	10	3	5	5	5	5	5	10			
семінарські за- няття	4	4	4	4	4		2	4	4	4	4	4				
реферат	-	-	1	-	1		1	1	1	1	1	1				

Заочної форми

Кількість балів за зміст. модуль	ЗМ 1						ЗМ 2								
	30						40								
Тема	1	2	3	4	5	МК1	6	7	8	9	10	11	МК2	Підсумковий контроль (іспит) 30	Загальна сума балів 100
Кількість балів за видами робіт:	1	6	1	1	1	20	6	1	1	1	1	1	29		
семінарські за- няття	-	5	-	-	-		5	-	-	-	-	-			
реферат	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1			

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ РЕКТОРСЬКОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Кількість правильних відповідей	Відсоток правильних відповідей	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
27-30	90-100	відмінно	A
25-26	82-89	добре	B
23-24	74-81		C
20-22	64-73	задовільно	D
18-19	60-63		E
11-17	35-59	незадовільно	FX
0-10	0-34		F

10. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять та проведення самостійної роботи з дисципліни «Економіка галузових ринків» для студентів другого рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка». Умань: УНУС, 2018. 29с.

2. Методичні вказівки до виконання курсових робіт з дисципліни «Економіка галузових ринків» для студентів другого рівня вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка». Умань: УНУС, 2017. 20с.

11. Рекомендована література

Основна

1. Ігнатюк А. І. Економіка галузових ринків: навчальний посібник. К.: ВПЦ «Київський університет», 2015. 448 с.

2. Лагутін В. Д., Боровик Ю. І., Вертелева О. В. та ін. Державне антимонопольне регулювання: підручник. К.: КНТЕУ, 2015. 480 с.

3. Мазур О. Є. Ринкове ціноутворення: навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2012. 480 с.

4. Ковбасюк Ю. В., Ващенко К. О., Сурмін Ю. П. Державна політика: підручник. К.: НАДУ, 2014. 448 с.

5. Латинін М. А., Бобровська О. Ю., Дорошенко Г. О. та ін. Державна економічна політика регіонального розвитку: навчальний посібник. Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. 420 с.

6. Поченчук Г. Інституціональний розвиток економіки в умовах фінансової глобалізації: монографія. К.: Центр навчальної літератури, 2018. 420 с.

7. Базилевич В., Філюк Р. Роздержавлення природних монопольних структур в Україні. *Економіка України*, 2002, № 3. С. 35-40.

8. Бриль М. С. Текст лекції "Витрати виробництва і теорія фірми" з курсу "Мікроекономіка". Х. : Вид. ХДЕУ, 2002. 31 с.

9. Новікова Т. В. Текст лекції "Визначення ціни та обсягу виробництва в умовах чистої монополії" з курсу "Мікроекономіка". Х.: Вид. ХДЕУ. 2002. 11 с.

10. Українська Л. О., Куркін М. В. Мікроекономіка: основи ринкової поведінки : навч. посібн. Х.: Вид.ХДЕУ, 2000. 91 с.

Додаткова

11. Дяченко Я. Проблеми регулювання збалансованого попиту і пропозиції щодо сировинних ресурсів. *Економіка України*, 2002, № 2. С. 5–9.

12. Економічна теорія : посібн. для вищої школи [Є. М. Воробйов, А. А. Гриценко та ін.]; за заг. ред. Є. М. Воробйова. Київ, Харків, 2001. 703 с.

13. Костусев О. Конкуренція і монополія в їх історичній динаміці. *Економіст*, 2003, № 5. С. 86–90.

14. Степаненко Н. О. Тема лекції "Ринок досконалої конкуренції" з курсу "Мікроекономіка". Х.: Вид. ХДЕУ, 2002. 11 с.

15. Філінков О. Розміри підприємства і собівартість продукції. *Економіка України*, 2003, № 2. С. 42–46.

16. Мудрак Р. П. Стан та перспективи розвитку підприємств харчової промисловості України. *Український журнал прикладної економіки*, 2020, Том 5, № 3. С. 125-134.

Електронні ресурси

- Державна служба статистики України (<http://www.ukrstat.gov.ua/>);
- Статистичне відомство ЄС (<http://ec.europa.eu/eurostat/>);
- Міжнародний валютний фонд (<http://www.imf.org/>);
- Організація економічного співробітництва і розвитку (OECD) (<http://www.oecd.org/>);
- ООН Відділ статистики (UNSD) (<http://www.un.org/Depts/unsd/>);
- Організація об'єднаних націй (ООН) (<http://www.un.org/>);
- Світова торговельна організація (WTO)
(http://www.stat.ee/wwwstat/eng_stat/links_fr.html);
- Світовий банк (<http://www.worldbank.org/eca/>);
- США: Американська статистична асоціація (ASA) (<http://www.amstat.org/>).

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Факультет економіки і підприємництва

Кафедра економіки

РЕФЕРАТ

на тему: ...

Виконав (ла) студент (ка) 2 курсу,
... групи П І Б

Перевішив (ла) викладач (доцент,
професор) кафедри економіки

П І Б